

Mnenje Evropskega ekonomsko socialnega odbora – Predlog sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o prilagoditvi Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta o energetske učinkovitosti (kot je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2018/2002) in Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta (upravljanje energetske unije) zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije

(COM(2018) 744 final – 2018/0385 (COD))

(2019/C 159/11)

Glavni poročevalec: **Séamus BOLAND**

Zaprosilo	Evropski parlament, 15. 11. 2018 Svet Evropske unije, 26. 11. 2018
Pravna podlaga	člen 192(1), člen 194(2) in člen 304 Pogodbe o delovanju Evropske unije
Pristojnost	strokovna skupina za promet, energijo, infrastrukturo in informacijsko družbo
Sklep predsedstva	11. 12. 2018
Datum sprejetja mnenja na plenarnem zasedanju	23. 1. 2019
Plenarno zasedanje št.	540
Rezultat glasovanja (za/proti/vzdržani)	106/0/0

1. Sklepi in priporočila

1.1 EESO pozdravlja predlog za spremembo zakonodaje EU, ki ureja energetske učinkovitosti, saj so spremembe potrebne zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije.

1.2 EESO priznava, da gre za tehnične spremembe, ki bodo novi EU s 27 članicami omogočile nadaljnje izvajanje Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ o energetske učinkovitosti in Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ o upravljanju energetske unije, kar pozdravlja.

1.3 EESO pozdravlja, da v skladu s političnim dogovorom, objavljenim junija 2018, predlagane spremembe ne bodo vplivale na dinamiko izvajanja ustreznih direktiv o energiji.

1.4 EESO priporoča EU, naj spodbuja Združeno kraljestvo, da bo po izstopu iz Evropske unije še naprej delovalo v skladu s cilji, ki jih vsebuje dogovor in ki so določeni v direktivi.

1.5 EESO priporoča Komisiji, naj se zaveže, da bo na ravni EU uvedla celostno komunikacijsko strategijo, s katero bo mogoče hitro doseči cilje iz direktive o energetske učinkovitosti in uredbe o upravljanju energetske unije, zlasti po izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije.

⁽¹⁾ Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).

⁽²⁾ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

1.6 EESO močno priporoča EU, naj izkoristi vse možnosti za vključitev civilne družbe v uresničevanje ciljev povečanja energetske učinkovitosti, tudi pri sprejemanju potrebnih sprememb zaradi izstopa Združenega kraljestva.

1.7 EESO priporoča Komisiji, naj poskrbi, da te spremembe ne bodo imele nezaželenih posledic za proračun in človekove pravice.

2. Ozadje

2.1 Direktiva EU o energetske učinkovitosti in uredba o upravljanju energetske unije sta bistvena instrumenta, s katerima bo EU izpolnila svoje zaveze za doseg ciljev povečanja energetske učinkovitosti do leta 2030 in tako izpolnila svoje okoljske zaveze, ki jih je sprejela v različnih mednarodnih sporazumih.

2.2 Komisija je v okviru priprav na izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije predlagala spremembo zakonodaje EU o energetske učinkovitosti in uredbi o upravljanju energetske unije.

2.3 Ta predlog je potreben, ker podatki o porabi energije, ki so navedeni v revidirani direktivi o energetske učinkovitosti in uredbi o upravljanju energetske unije, temeljijo na Uniji 28 držav in jih je zato treba spremeniti, da bodo odražali novo Unijo s 27 članicami.

2.4 Predlog ne bo vplival na cilje EU glede energetske učinkovitosti, navedene v političnem dogovoru iz junija 2018, v katerem je poudarjena zavezanost k doseganju cilja povečanja učinkovitosti do leta 2030 za 32,5 %.

3. Razlogi za pripravo mnenja

3.1 Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska se je 23. junija 2016 na referendumu o članstvu v EU odločilo za izstop iz Unije. Ta odločitev velja tudi za ozemlje Gibraltarja.

3.2 Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 predložilo uradno obvestilo o nameri o izstopu iz Unije. To pomeni, da bo od 30. marca 2019 vsa primarna in sekundarna zakonodaja Unije zanj prenehala veljati, razen če se z ratificiranim sporazumom določi drug datum (v nadaljnjem besedilu: datum izstopa). Takrat bo Združeno kraljestvo postalo tretja država.

3.3 Namen direktive o energetske učinkovitosti je do leta 2030 doseči cilj povečanja energetske učinkovitosti za 32,5 %, za kar morajo države članice določiti okvirne nacionalne prispevke k energetske učinkovitosti.

3.4 Od držav članic se zato pričakuje, da bodo upoštevale projekcije porabe energije v Uniji.

3.5 Predlog vsebuje sklicevanje na uredbi o upravljanju energetske unije, ki od držav članic tudi zahteva, da pri določanju prispevka k cilju Unije za leto 2030 upoštevajo porabo energije v letu 2030.

3.6 Ker so v uredbi o upravljanju energetske unije uporabljene absolutne vrednosti iz direktive o energetske učinkovitosti, jih je treba ustrezno spremeniti.

3.7 Projekcije EU kažejo, da poraba primarne energije leta 2030 ne sme preseči 1 273 Mtoe (milijonov ton ekvivalenta nafte), poraba končne energije pa 956 Mtoe. Enakovredne projekcije za EU-27 bodo pokazale, da poraba primarne energije ne sme preseči 1 128 Mtoe, poraba končne energije pa 846 Mtoe.

3.8 Načeli subsidiarnosti (člen 5(3) PEU) in sorazmernosti (člen 5(4) PEU) se v celoti spoštujeta, predvsem zato, ker so namen predloga zgolj tehnične spremembe, ki ne vplivajo na že sprejeto zakonodajo.

3.9 Vsi deležniki so se že strinjali, da so tehnične spremembe potrebne, saj bodo novi 27-članski Evropski uniji omogočile nadaljnje uresničevanje ciljev iz ustreznih direktiv.

4. Ugotovitve EESO

4.1 Jasno je, da je namen tega predloga doseči tehnične spremembe ustrezne zakonodaje EU o energetske učinkovitosti in upravljanju energetske unije, ki so potrebne zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije.

4.2 Očitno je tudi, da so vsa priporočila iz nedavnih mnenj EESO o upravljanju energetske unije ⁽³⁾ in reviziji direktive o energetske učinkovitosti ⁽⁴⁾ (poročevalec: Mihai Manoliu) še naprej popolnoma utemeljena in da se mora EESO zanje odločno zavzemati.

4.3 Čeprav se vsi strinjamo, da predlog ne vpliva na splošnejša vprašanja, denimo na proračun ali človekove pravice, je treba biti na tem področju še vedno pozoren, da ne bo nezaželenih posledic, ki bi vplivale na proračun ali človekove pravice.

4.4 EESO pozdravlja, da sta načeli subsidiarnosti in sorazmernosti v celoti upoštevana.

4.5 Čeprav je predlog namenjen spremembi veljavne energetske zakonodaje in čeprav še naprej vsebuje močne zaveze določenim ciljem, je treba opozoriti, da bodo rezultati odvisni tudi od tega, ali bo Združeno kraljestvo še naprej izpolnjevalo iste cilje kot preostalih 27 članic.

4.6 V zvezi s tem EESO svetuje, da bi bilo treba oblikovati močno komunikacijsko strategijo, s katero bi zagotovili, da izstop Združenega kraljestva iz EU ne bi povzročil zmede med deležniki glede zavezanosti načrtom za doseg določenih ciljev povečanja energetske učinkovitosti, o katerih so se države članice že dogovorile, in njihovega izvajanja.

4.7 EESO ugotavlja, da so predlagane spremembe tehnične narave in ne zahtevajo javnega posvetovanja, a vseeno močno priporoča, da se izkoristijo vse možnosti za vključitev civilne družbe v podporo izvedbenim načrtom, ki jih bodo pripravile vlade.

4.8 EESO ugotavlja, da so te tehnične spremembe potrebne, in meni, da bodo prispevale k boljšemu izvajanju direktive.

4.9 EESO pozdravlja, da ta sklep ne bo vplival na začasni dogovor iz junija 2018 o reviziji direktive o energetske učinkovitosti.

4.10 EESO sicer meni, da je treba uvesti komunikacijsko strategijo, ki bo odpravila zmedo glede nadaljnega izvajanja direktiv, vendar ocenjuje, da predlog ne bo pomembno vplival na načrte držav članic za doseg zastavljenih ciljev.

V Bruslju, 23. januarja 2019

Predsednik

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Luca JAHIER

⁽³⁾ UL C 246, 28.7.2017, str. 34.

⁽⁴⁾ UL C 246, 28.7.2017, str. 42.